

Samråd om detaljplan för del av Tuolluvaara 1:1 m fl, Västra gröna fingret, bostäder m m

Detaljplanen hanteras med ett **utökat förfarande**. Under samrådstiden som har pågått mellan den 4 – 26 november 2021 har samråd skett med berörda förvaltningar inom kommunen, statliga verk, länsstyrelsen samt berörda sakägare och andra med väsentligt intresse av planen. Samrådshandlingarna har skickats ut till ovan nämnda, vilka har beretts tillfälle att yttra sig över upprättat detaljplaneförslag. Under samrådstiden har totalt 16 skriftliga yttranden inkommit.

Samrådsredogörelsen redovisar samtliga av de skriftliga synpunkterna som har inkommit under samrådet samt kommentarer till dessa. Samtliga skriftliga inkomna synpunkter förvaras i sin helhet i planakten hos Kommunstyrelsen.

Yttranden har inkommit enligt följande:

YTTRANDEN OCH KOMMENTARER

Länsstyrelsen	2021-12-03
Lantmäteriet	2021-11-17
Kiruna Naturskyddsförening	2021-11-09
LKAB	2021-11-03
PostNord Sverige AB	2021-11-12
Gabna Sameby	2021-11-19
Miljö- och byggnadsförvaltningen	2021-11-24
Skanova	2021-11-04
Luftfartsverket	2021-11-09
Bergsstaten	2021-11-10
Polisregion Nord LPO Norra Lappland	2021-11-22
Räddningstjänsten	2021-11-24
Vattenfall Eldistribution AB	2021-11-26
Tekniska verken AB	2021-11-29
Trafikverket	2021-11-26
Miljökontoret	2021-12-14

1. Länsstyrelsen, 2021-12-03

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen har i nuläget inte några invändningar mot planförslaget som skulle kunna leda till att beslutet att anta detaljplanen behöver prövas enligt bestämmelserna i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Riksintresse

Planområdet berörs av riksintresse kulturmiljövård (3 kap 6 §), riksintresse fyndigheter och material (3 kap 7 §), riksintresse kommunikationer (3 kap 8 §), riksintesse totalförsvaret (3 kap 9 §). Länsstyrelsen bedömer att inga riksintressen påtagligt kommer att skadas av planförslaget.

Planområdet ligger inom flygplatsens inflygningsområde vilket begränsar den totala byggnadshöjden till +504 m. Kommunen behöver ange styrande marknivåer med plushöjder på plankartan för att det ska bli tydligt vilken marknivå som bebyggelsens höjd ska utgå ifrån.

Kommentar: Plankartan har kompletterats med plushöjder. En detaljerad höjdsättning kommer att tas fram under arbete med systemhandlingar för gator.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

Utifrån förväntad trafikmängd, hastighet och avståndet till bebyggelse från väg E10 torde eventuell påverkan på planområdet vara liten. Det bedöms ändå rimligt att en bullerutredning tas fram inför granskningsskedet för att beskriva och bedöma bullerpåverkan samt vilka eventuella åtgärder som bör inarbetas i detaljplanen för att uppfylla trafikbullerförordningens krav för bostäder.

Kiruna kommuns avfallsanläggning och återvinningscentral (fastigheten Kiruna 1:163) ligger ca 700 meter norr om planområdet. Kommunen behöver beakta risk och eventuell påverkan på planområdet i händelse av en större brand på avfallsanläggningen. Dessa synpunkter utgör i nuläget inte prövningsgrund.

Kommentar: Bullerutredning har tagits fram och resultaten samt eventuella åtgärder presenteras i planbeskrivningen på sidan 29.

Planbeskrivningen har uppdaterats med information om risk och påverkan på planområdet i händelse av en större brand på avfallsanläggningen.

Råd enligt 2 kap. PBL

Naturmiljö

Stora delar av planområdet är idag redan avverkat och eventuella naturvärden finns inte kvar. Det är ändå positivt att kommunen har för avsikt att i möjligaste mån spara de enstaka äldre träd som finns.

Länsstyrelsen har beviljat dispens för störning på lavskrika och mindre hackspett i samband med uppbyggnad av nya stadskärnan (522-7147-19), dispensen är giltig t o m 2030-12-31. I planbeskrivningen står det dock felaktigt att länsstyrelsen även beviljat dispens från artskyddsförordningen för revlumner, plattlumner, riplumner och groddlumner. Det stämmer att länsstyrelsen tidigare har beviljat dispens för lumnerarterna, men avvisade ansökan om förnyad dispens till följd av ny rättspraxis sedan 2016 (522-7147-19). I det fall skyddade eller rödlistade arter påträffas är artskyddsförordningen dock alltså gällande. Hänsyn ska tas till förekomster av arter

som är skyddade enligt artskyddsförordning (2007:845) så att arterna inte skadas. Om rödlistade men inte skyddade arter förekommer är skyddsåtgärder ändå lämpliga att göra, för att undvika att arterna påverkas negativt av den planerade verksamheten.

Kommentar: Planhandlingarna har uppdaterats enligt Länsstyrelsens information.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen är positiv till att planen möjliggör flytt av kulturbyggnader såsom Cementgjutaren och att även andra byggnader kan flyttas till planområdet. Planbestämmelserna är dock i ganska stor utsträckning flexibla vilket skulle kunna förorsaka oväntade negativa konsekvenser om inte den hänsyn som beskrivs i planbeskrivningen tas.

I planbeskrivningen beskrivs kulturhistoriskt värdefull bebyggelse samt vilken hänsyn som ska tas till dessa. Även om hänsyn till kulturbyggnader tas upp hade en tydligare hänvisning till den framtagna kulturmiljöanalysen och dess slutsatser varit bra. Text kan planbeskrivningen kompletteras med information om hur enskilda byggnader och deras kulturhistoriska värden ska hanteras vid en flytt.

I planbeskrivningen saknas en beskrivning av hur flyttade byggnaders kulturvärden ska skyddas i framtiden. Text om avsikten är att efter genomförandet revidera/ändra detaljplanen med planbestämmelser som syftar till att skydda och bevara kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Det är en god ambition att kommunen även vill bevara/efterlikna den miljö som omger eller har omgett vissa kulturbyggnader. Detta kan dock förtydligas genom att skriva att undantag gällande placering medges för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse med avsikt att behålla delar av de äldre byggnadernas miljövärden.

Kommentar: Plankartan uppdaterades med planbestämmelse f2 - Vid renovering, tillbyggnad eller ändring av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse som flyttas till platsen måste dess ursprungliga värden tas till vara beträffande utformning, material och färgsättning., PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Planbeskrivningen uppdaterades med information att "Efter genomförandet ska detaljplanen revideras/ändras med planbestämmelser som syftar till att skydda och bevara kulturhistoriskt värdefulla byggnader".

Klimatanpassning och dagvatten

Länsstyrelsen anser att samtliga projekt bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Klimatförändringar i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor, medför konsekvenser för i stort sett alla samhällssektorer och anpassningsåtgärder är därför nödvändiga. Det är därför glädjande att Kiruna kommun tar frågan på allvar och inarbetar klimatanpassning i den fysiska planeringen.

I planbeskrivning anges att det är viktigt med en genomtänkt höjdsättning och utformning av gaturummet för att kunna hantera kraftigare och mer sällsynta nederbördstillfällen. Det står även att området kommer att fyllas upp till en högre marknivå pga närheten till grundvattnet. Avgörande för att minska risker för översvämning och vattenskador är att det finns en tydlighet i detaljplanen vad gäller höjdsättning, dimensionering och funktion för dagvattensystem. Det är därför väsentligt att samtliga värden för marknivåer redovisas i plankartan för att detaljplanens intentioner ska kunna genomföras. Även höjdsättning för parkområdet och brytpunkten mellan parkområdet/bostadsområdet behöver tydliggöras i plankartan, särskilt med tanke på det snöupplag som planeras i parkens östra del.

Kommentar: *Detaljprojektering av parkområden påbörjas nu och höjdsättningen tas fram i samband med det. Gatuprojektering pågår. I den synkroniseras höjderna mellan dagvattendiket och kvartersområden. Det är beräknat att höjdsättning är klar innan antagande av detaljplan.*

Länsstyrelsens tolkning av planbeskrivningen är att dagvatten från områden väster om aktuellt planområde ska omhändertas i parkområdet i *detta* planområde. Det kan tydliggöras hur dagvatten från aktuellt planområde ska hanteras i andra (plan)områden samt hur dagvatten från parkområdet ska hanteras utanför planområdet (söderut) för att inte orsaka olägenhet i andra områden.

Kommentar: *I stycket om dagvatten förklaras hur vattnet avrinner mot öster och norr. Dagvattnet leds alltså inte söderut. Se figur 12 i planbeskrivningen. Vattnet avleds norrut förbi väg E10, genom dike och mottas i Tuollajänki.*

I planbeskrivningen kan kommunen bli skarpare i sina formuleringar vad gäller dagvattenhantering genom att ange att rekommendationer *måste* följas, och inte att de *bör* följas.

Kommunen behöver ha i åtanke att om nya avvattnande diken anläggs, såsom exempelvis avskärande diken, krävs tillstånd för markavvattning enligt 11 kap. 13 § miljöbalken.

Kommentar: *Planbeskrivningen har uppdaterats enligt Länsstyrelsens yttrande.*

2. Lantmäteriet, 2021-11-17

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

TOMT ISTÄLLET FÖR FASTIGHET

I planförslaget har bestämmelsen gällande exploateringsgrad relaterats till begreppet tomt. Lantmäteriet vill påminna om att begreppet tomt enligt PBL är ”*ett område som inte är en allmän plats men som omfattar mark avsedd för en eller flera byggnader och mark som ligger i direkt anslutning till byggnaderna och behövs för att byggnaderna ska kunna användas för avsett ändamål*” (definitionen i 1 kap. 4 § PBL). Begreppet tomt har inte någon betydelse i äganderättsligt hänseende, medan däremot fastighet är ett fastighetsrättsligt begrepp. En fastighet kan ibland innehålla flera tomter och ibland kan en tomt kan vara uppdelad i flera fastigheter. Eftersom tomt inte är ett fastighetsrättsligt begrepp medför det att det i vissa situationer kan vara svårt att definiera vilken omfattning tomten har och var tomtgränsen går. Begreppet fastighet är därför ofta att föredra i planbestämmelser.

Kommentar: *Fastigheterna Tuolluvaara 1:1 och Jägarskolan 8:3 är jättestora därför används begreppet tomt.*

UTFARTSFÖRBUD INTE OK I PLANOMRÅDESGRÄNS

På plankartan finns en sträcka med bestämmelse om utfartsförbud utlagd i planområdesgränsen. Utfartsförbud får enligt 4 kap. 9 § PBL endast läggas mot allmänna platser. Detta innebär att det inte är möjligt att lägga denna typ av bestämmelse i en planområdesgräns av följande skäl: I en planområdesgräns går det inte att säkerställa att det är allmän plats eller även i fortsättningen kommer att vara allmän plats i den angränsande planen. Bestämmelsen reglerar dessutom indirekt något som ska gälla för området utanför det i planförslaget aktuella planområdet vilket inte är tillåtet.

Kommentar: *Områdena runt planområdet är detaljplanelagda eller under pågående planprocess, därför finns ingen, ovan nämnd, risk.*

KOMBINATION ENSKILD + ALLMÄN KVARTERSMARK

Det förekommer i planen en kombination av så kallad allmän kvartersmark (kvartersmark för annat än enskilt bebyggande) och enskild kvartersmark inom planområdet. Användningen skola och vård betraktas som allmän kvartersmark och till sådan mark hör inlösenregler. Enligt 6 kap. 13 § PBL har kommunen rätt att lösa sådan mark som ska användas för annat än enskilt bebyggande, om användningen för det avsedda ändamålet inte kan anses säkerställd. Markägaren kan även begära att kommunen löser in sådan mark enligt 14 kap. 14 § PBL.

Att kombinera allmän och enskild kvartersmark kan leda till problem, exempelvis finns möjligheten att ingen byggnad för det allmänna ändamålet byggs och utan enbart för det enskilda. Inlösenrätten för det allmänna ändamålet finns då fortfarande kvar. I denna situation kan både fastighetsägaren och kommunen begära inlösen av området för det allmänna ändamålet trots att området är utbyggt för det enskilda ändamålet.

Lantmäteriet rekommenderar att kommunen så långt som möjligt skiljer enskild och allmän kvartersmark åt. Ett förslag är att specificera var den allmänna respektive den enskilda användningen gäller så att de hålls åtskilda, t.ex. genom att införa 3D-redovisning i plankartan ifall den allmänna kvartersmarken och den enskilda ska gälla för olika plan i byggnaden.

Om förhållanden är sådana att kommunen ändå vill gå vidare med förslaget med kombination av enskild och allmän kvartersmark och gör bedömningen att eventuella problem eller risker med detta är små eller inga, så bör denna bedömning redovisas och motiveras i planbeskrivningen.

Kommentar: Kommunen bedömer att riskerna är små med kombinationen av enskild och allmän kvartersmark och vill möjliggöra placering av förskola/skola utan att i detalj styra exakt placering. Kommunen är i dagsläget ägare av all kvartersmark inom planområdet och kan på så vis säkerställa att det kommunala behovet tillgodoses.

3. Kiruna Naturskyddsförening, 2021-11-09

Kiruna Naturskyddsförening har tagit del av detaljplanen för Tuollavaara 1:1 m fl., Västra gröna fingret. Vi har i detta skede inga särskilda synpunkter att framföra. Vi noterar att detaljplanen uppmärksammar de gamla tallar som kan beröras och noterar att de ska skyddas. Vi noterar också att det finns en genomtänkt plan för cykelbanor och hur de ansluter till cykelbanor utanför det berörda området.

Kommentar: Kommunen vill informera att plankartan har kompletterats med kvarvarande naturvärdesträd. I planområdet finns det en tall som bör sparas. Det har skyddats med en bestämmelse: n_3 - Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk.

4. LKAB, 2021-11-03

LKAB har tagit del av detaljplan för rubricerade fastigheter.

Följebrevet är daterat 2021-11-29 men är förmodligen tryckfel då LKAB erhöll handlingen via epost 2021-11-03.

LKAB kan inte se att genomförandet av detaljplanen skulle hindra vår gruvverksamhet.

LKAB vill påpeka ett par saker:

LKAB har noterat att detaljplanen medger placering av kulturbyggnaden Cementgjutaren i ett av kvarteren. I två olika illustrationer är byggnaden orienterad på

två olika sätt. LKAB vill passa på att uppmärksamma kommunen på att byggnaden har källare och att detaljplanen kräver utredning innan källare anläggs. Vi tolkar de två illustrationerna som att byggnadens placering inte är fastställd i detalj vilket är bra då just källare och anordnande av eventuella förråd kan behöva anpassas till tomtens beskaffenhet med avseende på jorddjup och grundvattennivå.

Kommentar: I detaljplanen definieras inte hur byggnaden ska orienteras på plats utan till vilket kvarter den ska flyttas. Källarbebyggelse tillåts och utformas med vattentät konstruktion eller om dräneringsvatten återfiltreras. För byggnader med källare krävs alltid pumpning. Fastighetsägaren ansvarar för att införskaffa och anlägga pumpanordning samt sköta drift och underhåll.

Markanvändningen i just detta kvarter saknar egenskapen H1 (handel). Det underlättar för uthyrning och användning av byggnaden om handel tillåts inom egenskapsgränsen där byggnaden Cementgjutaren ska stå. Så egenskapen handel borde läggas till i detaljplanen så att Cementgjutaren skulle kunna hysa en hyresgäst som bedriver handelsverksamhet.

Kommentar: Plankartan har kompletterats med användning H₁ – mindre handel i kvarteret 50.

LKAB vill även passa på att kommentera att genomförandet av detaljplanen eller annan exploatering måste möjliggöra själva transporten av byggnaden in på sin tänkta plats i rätt tid.

Kommentar: Den arbetsgrupp där LKAB ingår tillsammans med kommunen som hanterar flytt av byggnader uppdaterar för närvarande flyttidplanen.

5. PostNord Sverige AB, 2021-11-12

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar Postnord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt, trafiksäkert och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor/radhus och verksamhetsområden placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsförbättringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation och förändring av befintlig detaljplan.

En placering som inte är godkänd, leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Kommentar: Planbeskrivningen har uppdaterats med ytterligare rubrik och nedanstående information:

”Hantering av postutdelning

Vid nybyggnation av villor/radhus och verksamhetsområden placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.”

6. Gabna Sameby, 2021-11-19

Gabna sameby har en erinran i den del som avser skotergarage/parkering, eftersom det bidrar till ännu mer skotertrafik och aktivitet i området som redan är en trång passage för renskötseln i samebyn.

Kommentar: För att begränsa skotertrafik och aktivitet i området, har planbestämmelse P₁-skoterparkering preciserats med begränsad mängd – max tio parkeringsplatser eller garage. Detaljplanens syfte ändrades till: ”Syftet med planen är att skapa möjlighet för nybyggnad av bostäder med tillhörande service m m samt bereda möjlighet för flytt av kulturbebyggelse till planområdet. Detaljplanen medger även begränsad mängd av skotergarage och/eller parkering.”

Kiruna kommun förväntar samebyns åsikt om dessa ändringar i granskningskede.

7. Miljö- och byggnadsförvaltningen, 2021-11-24

Bygglovskontoret lämnar följande synpunkter:

Utförande (b1): Källarbebyggelse kräver utredning i samband med bygglov.

Enligt första punkten (se 4:16 PBL) får kommunen i en detaljplan bestämma placering, utformning och utförande av byggnadsverk och tomter. När det gäller det tekniska utförandet av bebyggelse kan särskilda bestämmelser vara påkallade med hänsyn till allmänna intressen eller till grannarna, t.ex. bestämmelser med krav på en viss grundläggningsmetod för att undvika rasrisk eller krav att en viss grundvattennivå ska vidmakthållas som skydd mot röta i träpålar under byggnader i närheten (se Plan- och bygglagen (2010:900), En kommentar, Del 1, Lars Uno Didón m.fl.).

Den nu aktuella bestämmelsen specificerar inte en typ av grundläggning eller källarkonstruktion som kan vara lämplig, utan tolkas som att markförhållandena ska undersökas vid lovprövningen. Bygglovskontoret anser att frågan om hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelse ska se ut ska regleras med en detaljplan och inte utredas vid lovprocessen.

Kommentar: Planbestämmelse **b₁** uppdaterades till att källarbebyggelse tillåts och utformas med vattentät konstruktion eller om dräneringsvatten återfiltreras.

Markens anordnande och vegetation (n1).

Alla bostäder i nya Kiruna ska ha tillgång till någon form av privat utemiljö, som en uteplats, en trädgård eller en balkong och med fördel också en gård, täckt av vegetation, att dela med de närmaste grannarna. Den sistnämnda regleringen, nämligen ”... en gård, täckt av vegetation, att dela med de närmaste grannarna”, anses vara otydlig. Är syftet med den aktuella regleringen att skapa en uteplats som kommer att ägas av en bostadsförening eller liknade organisation?

Kommentar: Planbestämmelsen har ändrats till: ”Alla bostäder i nya Kiruna ska ha tillgång till någon form av privat utemiljö, som en uteplats, en trädgård eller en balkong och med fördel också en gård, täckt av vegetation.”

Markens anordnande och vegetation (n4).

Att kommunens parkeringspolicy regleras anses skapa hinder mot en alternativ parkeringslösning.

Kommentar: Planbestämmelse **n₄** - Parkering ska följa Kiruna kommuns parkeringsnorm, togs bort. Informationen läggs på plankartan som upplysning.

Villkor för lov

En lovprövning kan inte ta hänsyn till eventuella markföreningar, eftersom det är de aktuella förhållandena som prövas.

Kommentar: Bestämmelsen har ändrats till: "Villkor för startbesked: Startbesked får inte ges för ändrad markanvändning förrän markföreningar har avhjälppts och marken sanerats så att områdenas representativa halt inte överskrider de platsspecifika riktvärdena".

8. Skanova, 2021-11-04

Skanova har inget att erinra mot detaljplanen. Skanovas teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag.

Om Skanova tvingas vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta <https://www.ledningskollen.se>

Kabelanvisning beställs via <https://www.ledningskollen.se>

För ledningssamordning kontakta Nätcenter för det aktuella området på tfn (vxl): 020 - 50 50 00.

Kommentar: -

9. Luftfartsverket, 2021-11-09

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot detaljplanen.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och övervakning (Communication, Navigation, Surveillance). Analysen grundar sig på Svensk Standard 447 10 12 utgåva 1:1991 "Skyddsavstånd för luftfartsradiosystem mot aktiva och passiva störningar för elektrisk kraftöverföring och tågdrift", Standardiseringskommissionen i Sverige, samt på ICAO DOC 015.

VIKTIGT: I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. På grund av nytillkomna satellitbaserade inflygningsprocedurer på Sveriges flygplatser har LFV utökat influensområdet för hinderytor till 90 km från flygplats för att även täcka in de hinderytor som är förknippade med dessa procedurer.

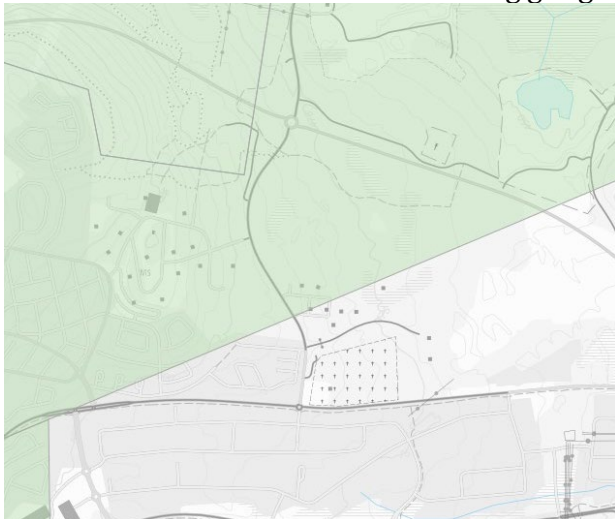
LFV erbjuder produkten Flyghinderanalys, där vi utför kontroll av flygvägar, luftrum och all tänkbar radioutrustning för luftfarten. För mer information, se www.lfv.se/flyghinderanalys.

Kommentar: -

10. Bergsstaten, 2021-11-10

Inom området finns del av undersökningstillståndet Lappmalmen nr 2 (se karta). Innehavare är LKAB. Tillståndet är idag giltigt till 2023-01-15.

Kommentar: *Undersökningstillståndets giltighetsdatum uppdaterades i planbeskrivning.*

11. Polisregion Nord LPO Norra Lappland, 2021-11-22

Polismyndigheten har tagit del av handlingar i pågående samråd rörande detaljplan för del av Tuollavaara 1:1 m.fl., Västra gröna fingret, bostäder m.m. Polismyndigheten vill kunna vara med och påverka i större utsträckning då nya bostadsområden eller kvarter planläggs för att lyfta frågor rörande brottsprevention och trygghet. Detta för att i ett tidigt stadie kunna bidra med förslag på åtgärder som kan ge effekt under lång tid framöver.

Vad gäller stadsomvandlingen i Kiruna så kan åtgärder som görs i ett tidigt stadie innebära att man undviker att bygga på ett sätt som kan göra att brott kan uppstå eller skapa otrygghet. Åtgärder som senare behöver göras för att åtgärda dessa ”brister” blir ofta betydligt krångligare och dyrare än att man bygger rätt från början.

Glädjande är att se hur kommunen betonat och beskrivit punkter för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet vid planläggningen av detaljplanen för del av Tuollavaara 1:1 m.fl., Västra gröna fingret och som kan läsas i planbeskrivningen i ärendet.

Polismyndigheten har i nuläget inget ytterligare förslag eller erinran i ärendet.

Kommentar: -

12. Räddningstjänsten, 2021-11-24

RTJ har inga synpunkter på detaljplanen.

Kommentar: -

13. Vattenfall Eldistribution AB, 2021-11-26

Vattenfall Eldistribution har elnätanläggningar inom område och inom närområde för aktuell detaljplan bestående av 12 kV markkabel, röd streckad linje i karta nedan, 12 kV nätstation, svart kvadrat, 0,4 kV markkabel, blå streckad linje, och 0,4 kV kabelskåp, svart rektangel. Elnätanläggningarnas läge i kartan är ungefärligt.

Vattenfall Eldistribution noterar att det lagts in tre E-områden för ”Tekniska anläggningar” i planen varav ett är placerat där det finns en befintlig nätstation i planområdets västra del.

Vattenfall Eldistribution bedömning är att placeringen av de tre E-områdena för nätstationer inom planområdet är okej.

Vattenfall Eldistribution önskar att benämningen för dessa E-områdena benämns ”Nätstation” istället för ”Tekniska anläggningar” för att på så vis klargöra att de är avsedda enbart för nätstationer.

Vattenfall Eldistribution önskar att E-områdena för nätstationer inom planområdet har en storlek på 10x10 meter.

Vattenfall Eldistribution har i övrigt inget att erinra i rubricerat ärende.

Vattenfall Eldistribution vill informera om följande:

- En eventuell flytt/förändringar av befintliga elnätanläggningar utförs av Vattenfall Eldistribution, men bekostas av exploatören.
- Offert på eventuella el-serviser, både byggkraft och permanent servis, beställs via <https://www.vattenfalleldistribution.se/el-hem-till-dig/> eller på telefon: 020-82 10 00.
- Vid eventuella schaktningsarbeten inom område med befintliga markkablar skall kabelutsättning begäras. Detta beställs via Post och telestyrelsens www.ledningskollen.se
- Befintliga elnätanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av plangenomförandet.

- Någon anläggning, tex byggnad, får inte uppföras invid eller över elnätanläggning tillhörande Vattenfall Elddistribution så att gällande säkerhetsavstånd inte hålls.

Kommentar: Information i planbeskrivning har uppdaterats enligt Vattenfall Eldistribution AB önskemål.

14. Tekniska verken AB, 2021-11-29

Detaljplan för del av Tuolluvaara 1:1 m.fl, Västra gröna fingret, bostäder m.m Tekniska Verken i Kiruna AB (TV AB) har tagit del av samrådshandlingar för rubricerad detaljplan. TV AB lämnar följande yttrande:
PLANBESKRIVNING

Allmänt: På flera platser i planbeskrivningen används den gamla kvartersuppdelningen vilket skapar förvirring. Alla illustrationer bör visa den nya kvartersuppdelningen med rätt antal kvarter.

Kommentar: Illustrationer användas från andra dokument t.ex. fördjupad trafikplan och kan därför inte ändras.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE

Detaljplaner, områdesbestämmelser, skydd

Skydd

Den gamla tallen och myrmarken bör skyddas med planbestämmelser på plankartan, även elen tillhörande skyddszonen på ca 15 m bör ritas ut. Enligt illustrationskartan på plankartan är en byggnad placerad mitt på tallen och en väg mitt på myren. Om kommunen inte tänker bevara naturvärdesobjekten bör det stå i planbeskrivningen med en motivering.

Kommentar: Kommunen vill informera att plankartan har kompletterats med kvarvarande naturvärdesträd. I planområdet finns det en gammal tall som bör sparas. Det har skyddats med en bestämmelse: n_3 - Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk.

Myren kommer inte att sparas eftersom behovet av en trafiklösning för det planerade bostadsområdet bedöms vara stort. Utrymmet i nya Kiruna C är mycket begränsat och för att få en fungerade stadsbild krävs åtgärder som påverkar befintliga naturobjekt.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Natur

Västra gröna fingret

"Inför projektering av parken behöver en massbalansutredning göras."

Projektavdelningen på TV AB har sett att överskottsmassorna från Västra gröna fingret är nästan lika mycket som dem fyllnadsmassor som behövs till parkområdet. En grov utfyllnad av detta material bör ske innan mer massor köps in. Detta gäller endast moränmassor, torv och annat material behöver deponeras. Om parken fortsätter att användas som upplagsplats kommer däremot massbalansen att förändras.

"Genom fingret finns en anlagd gata längs ett ledningsstråk. Gatan är inte avsedd för biltrafik utan som cykelväg, och bredden bör minskas vid platsens omvandling till park."

I den anlagda gatan genom parken finns befintliga ledningar. Ledningsstråket genom parken behöver skyddas med U-område alternativt att sträckan benämns som cykelväg i plankartan. Dem befintliga ledningarna i parkmarken behöver ombesiktas då tung trafik kört över området och ledningarna är lagda på grunt djup.

Kommentar: Vägar för fordonstrafik är generellt inte tillåtet inom Park om de inte reglerats med egenskapsbestämmelse eller finns tydligt beskrivet i planens syfte. Gång- och cykelväg är ett komplement som behövs för platsens skötsel och bruk och ingår i användningen. Detta komplement ingår i användningen oavsett om de regleras med egenskapsbestämmelser eller inte.

När utfyllnaden av parken är klar kommer delar av spillvattenledningen att hamna för djupt (6m) och uppfyller därför inte kraven som TVAB ställer i dem projekteringsanvisningar som är framtagna för NKC. Det behöver säkerställas innan utfyllning sker att ledningarna inte är skadade och ledningarna behöver läggas om på ett grundare djup (max 4m).

Geotekniska förhållanden

Kommunen ska vara medveten om att anläggning av infrastruktur blir betydligt dyrare än normalt när grundvattenytan ligger nära markytan. I planområdets östra del finns en myrmark där Gata 1 planeras att anläggas, se inringat med grönt på bild nedan.

Dämningsnivå för spill- och dagvatten är markyta vid förbindelsepunkt. Det innebär att färdig golvhöjd behöver ligga över den nivån för att inte dag- (drän) och spillvatten ska behöva pumpas. För byggnader med källare krävs alltid pumpning. Fastighetsägaren ansvarar för att införskaffa och anlägga pumpanordning samt sköta drift och underhåll.

Kommentar: Planbeskrivningen uppdaterades med ovanstående information.

Klimatanpassning

"Risk för översvämning beaktas och en noggrann dagvattenhantering planeras med TVAB (se nedan om dagvattenhanteringen). De genomförda undersökningarna visar att marken i planområdet inte innebär någon risk för översvämning."

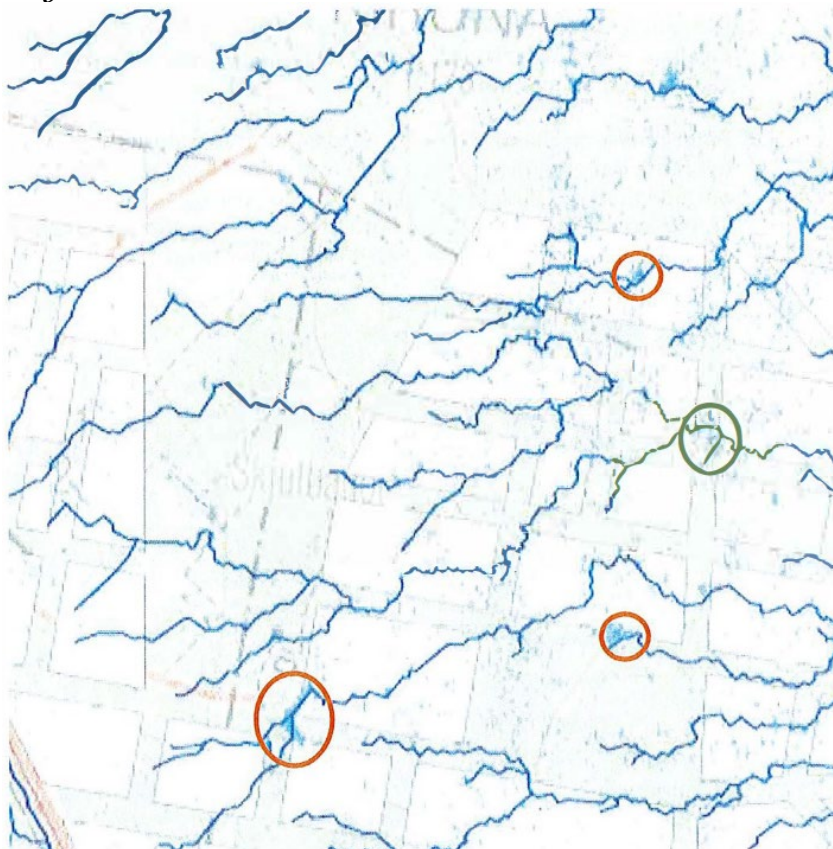
TVAB ställer sig frågade till följande stycke då ingen från driftavdelningen Teknisk Infrastruktur medverkar i ett sådant arbete. Representanter från avdelningen bör medverka i framtagandet av detaljplaner innan dem går ut på samråd.

"Avloppshanteringen beaktas från ett tidigt skede i detaljplanarbetet. Höjdsättning av mark och högsta tillåtna nivå för vatten och avlopp planeras med tanke på klimatförändringarna."

TVAB ställer sig frågande till vad meningen syftar till och vill ha ett förtydligande. På vilket sätt har avloppshanteringen med klimatförändringar att göra?

Dagvatten

I dokumentet "Vattenmodellen dag- och grundvattenförhållanden Kiruna nya C, 2015, Sweco" finns även en figur som visar avrinning i nya Kiruna i förhållande till planen (Figur 4 på s. 11). I samma figur kan man se instängda områden, inringade med röda cirklar på bild nedan. Grön cirkel markerar myrmark som nämns under rubrik "skydd".

På s. 10 i Vattenmodellen ... kan man läsa "Höjdsättningen för områdena längre väster om centrumdelen är mindre problematisk. Där finns ett jämnt fall mot öster vilket medför att instängda områden enkelt kan undvikas. Den jämna och i sammanhanget goda lutningen medför också att det här är enkelt att uppnå en god avrinning i såväl ledningar som ovan mark."

Det är viktigt att höjdsättningen i kvarter 20 eliminerar det instängda området som är lokaliserat mitt i kvarteret. Dem andra två instängda områdena är placerade i väg och med rätt höjdsättning av vägen bör även dem elimineras. Området där myrmarken och den gamla tallen är placerad bör utformas som park istället och skulle med fördel kunna fungera som kommunalt snöupplag då den planerade ytan (se figur 16 på s.22 i planbeskrivningen) är borttagen i plankartan. Detaljplaneområdet borde utökas för att gälla alla kvarteren mellan Västra och Östra gröna fingret.

Se även kommentar under rubrik "Geotekniska förhållanden".

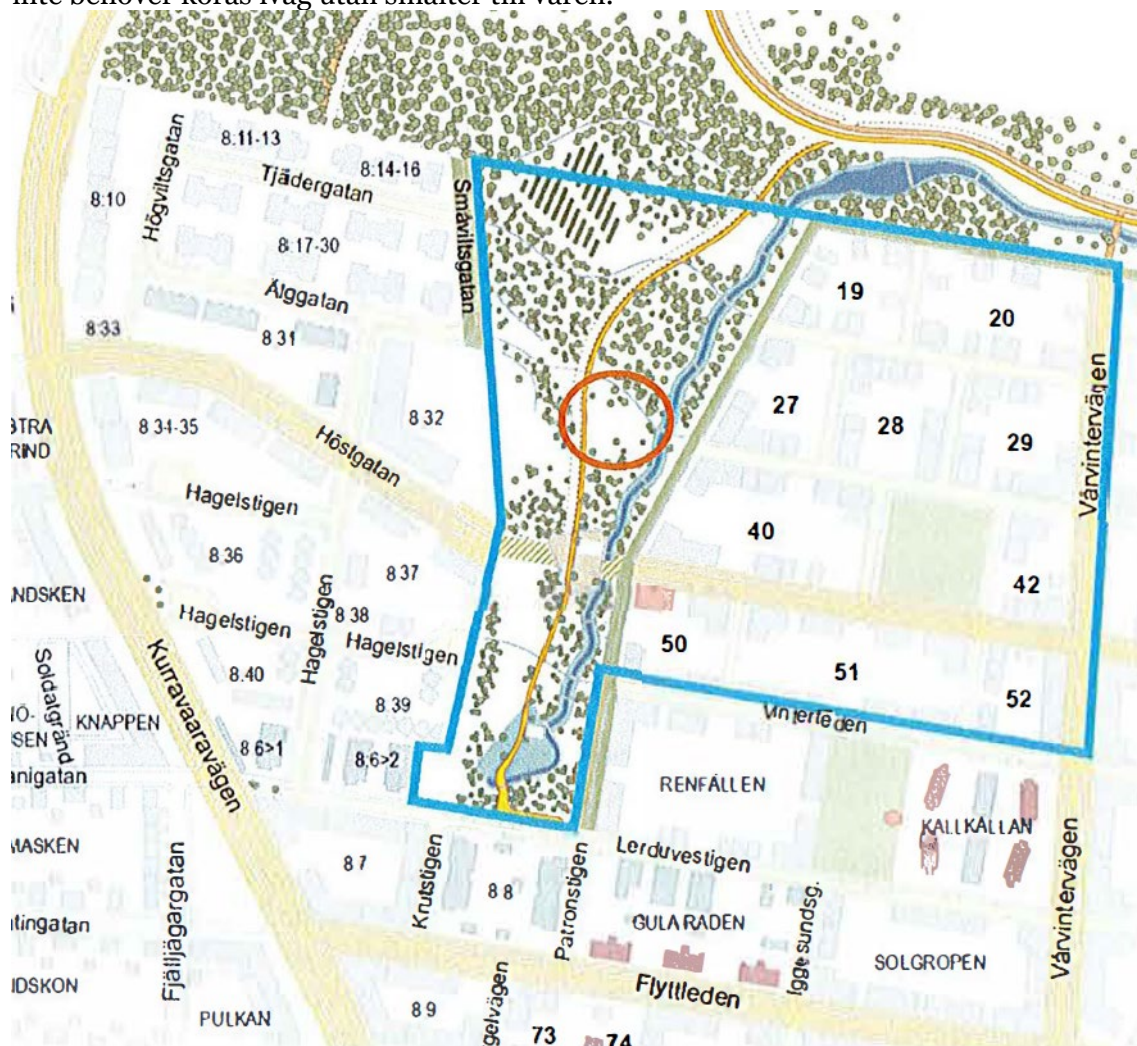
Snöupplag

Enligt Figur 16 på s. 22 finns ett snöupplag benämnd "snöupplag kvarterspark" utmarkerat, men denna yta finns inte med på plankartan. Snöupplag i planområdet behövs för att tillfälligt kunna förvara snö när stora snömassor kommer för att sedan köras iväg till snötippen, som är belägen vid Luossavaaratoppen, när det är uppehåll.

Placeringen av snöupplaget skulle kunna flyttas för att placeras var myrmarken är belägen, se kommentar under rubrik "Dagvatten".

Det tänkta dagvattendiket i Västra fingret bör flyttas längre västerut så att mer snö får plats efter parkens östra sida. Även de planerade träden bör inte vara placerade i kant med gata utan planteras längre in i parken.

Figur 2 på s. 7 i planbeskrivningen visar en illustration av Västra gröna fingret där det är utritat ett större gräsområde mitt i parken som saknar träd, se inringat område med röd cirkel på bild nedan. Om passagen över dagvattendiket anläggs så att en snöröjningsmaskin kan köra över skulle området vara toppen som snöupplag där snön inte behöver köras iväg utan smälter till våren.

Snöupplag bör även möjliggöras högst upp ovanför detaljplaneområdet, mellan Gata 4 och dagvattenanläggning. Området behöver tas med i plankartan och få planbestämmelsen "snö".

Det ska finnas möjlighet att valla (lägga upp) snö efter väggkant i så stor utsträckning som möjligt, annars måste snöröjningsfordonen trycka snön framför sig fram till upplagsplats. Det är därför viktigt att det finns ett snöupplag benämnd kvarterspark inom planområdet.

Kommentar: Bestämmelsen "snö" läggs till i mitten av park för att illustrera att snöupplag kan anordnas och att hänsyn till detta ska tas när trädplantering planeras.

Risk och säkerhet

Översvämning

Parkeringsytor, gräsytor etc bör placeras i lågområden som kan översvämmas vid katastrofregn. Dagvatten från parkeringsytor bör först avledas till ett gräsområde, tex svackdike, innan det leds vidare ner i en dagvattenbrunn.

Parkeringsytor på kvartersmark som utformas med genomsläppligt material kräver underhåll vilket fastighetsägaren måste vara medveten om. För att undvika igensättning får inte ytan saltas utan ska sandas med storlek 4-8mm. Var 2-5 år behöver parkeringsytan underhållas med högtrycksspolning och vakuumsugning. Om parkeringsytan inte underhålls kommer elen snart att täppas igen och fungerar som en vanlig asfalterad yta. Inträffar det då ett katastrofregn kan man inte räkna med att ytan infiltrerar skyfallet.

Det saknas höjdangivelser på plankartan. Lägsta nivå för färdigt golv bör anges. Det är viktigt att kvarter 20 och gatorna höjdsätts så att dem instängda områdena elimineras, se kommentar under rubrik "*Dagvatten*".

Kommentar: *Planbeskrivningen uppdaterades med ovanstående information.*

Grundläggning av byggnader, uppfyllnad mm

Se kommentar under rubrik "*Geotekniska förhållanden*".

Bebyggelseområden

Bostäder

Om kvarter 29 blir en fastighet med flera fastighetsägaren behöver en gemensamhetsanläggning (GA) upprättas för de VA-ledningarna som används gemensamt inom kvarteret. Fastighetsägarna ansvarar för och bekostar bildandet av GA.

Se tidigare kommentarer kring skydd av naturvärdesobjekt samt snöupplag kvarterspark.

Kommentar: *Information om gemensamhetsanläggning uppdaterades i planbeskrivning.*

Friytor

Park och naturmiljö/Lek och rekreation

Förslag på utformning av västra gröna fingret bör även illustreras med vinterbilder, speciellt då parken även ska fungera som snöupplag samt att ett planerat skidspår går genom parken.

TVAB projektavdelning har i samarbete med Sweco säkerställt att planerat dagvattenstråk genom Västra gröna fingret inte hamnar för nära gatumarken (Gata 4). Dagvattenstråket bör ändå flyttas längre västerut för att mer snö ska få plats efter parkens östra sida, se tidigare kommentar under rubrik "*Snöupplag*".

Ska huvudgångsvägar (stenmjöl) och naturstiggar (stenmjöl/träflis) snöröjas vintertid? Gångytorna i parken behöver i så fall vara minst 3,5 meter breda för att kunna snöröjas effektivt. Gångbroar behöver klara av tyngden av snöröjningsfordon om de ska användas av gående även vintertid. Skid-och skoterleder samt tillhörande broar ska rymma och klara av tyngden av en pistmaskin.

Kommentar: *Illustrationskarta med Västra gröna fingrets park på plankartan är ett exempel på utformning som inte är bindande utan ska ses som rekommendation på hur detaljplaneområdet kan planeras och utformas. Ovanstående frågor ska tas med i detaljprojektering av park.*

Gator och trafik

Gatunät, gång-, cykel- och mopedtrafik

Gata 3 och 4 är utformade med sidoremsor för infiltration. Vilken funktion har ytorna och vilket material skall användas? Samma yta används som ingång till fastigheter, möjlighet till parkering och gångbana. Materialet påverkar vilka möjligheter det finns att snöröja och underhålla ytan.

Det är inte säkert att infiltrationsytorna klarar av att infiltrera vattnet som kommer vid stora skyfall, då kommer vattnet att rinna efter gatan istället. TVAB ställer sig kritisk till föreslagen lösning och anser att driftkostnaderna kommer att bli onödigt höga, den tänkta funktionen bör kunna lösas med billigare alternativ. Läs mer om genomsläppligt material under rubrik "Översvämning".

Vägbelysning för trafikanter och gående är inte utritade på figur 28–29. Var ska belysningspunkterna placeras? Det saknas information kring belysning i planbeskrivningen.

Kommentar: *Gatorna inom området utformas med kommunens fördjupade trafikplan som utgångspunkt. I den förprojektering av gatorna inom planområdet som pågår ritas gatorna upp för att svara mot de behov som den omgivande bebyggelsen ställer. I samband med förprojekteringen görs en höjdsättning av gata, med syfte att säkerställa avrinning i enlighet med de övergripande dagvattenplanerna för nya centrum (Fördjupad utredning DV Norr NKC, 2018-04-27 och Dagvattenhantering Nya Kiruna Centrum - Södra, 2018-04-27). I arbetet med förprojekteringen av gatorna ingår samråd med TVAB gata & park som obligatoriska moment.*

Teknisk försörjning

Systemhandlingar för anläggning av VA samt fjärrvärme i NKC är framtagna och ett arbete pågår med att revidera dem.

Vatten och avlopp

Se kommentar kring befintliga ledningar under rubrik "Västra gröna fingret".

När fastigheter placeras i gräns mot gata (endast tillåtet för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse) hamnar fastighetens egna dräneringsledningar på allmän platsmark där kommunen är huvudman. Detta skapar problem då fastighetsägaren behöver ledningsrätt och servitut för sina ledningar samt ansvarar för avspärrning, omledning av trafik och senare återställning av gatan vid underhållsarbete på sina egna ledningar.

Kommentar: *I denna plan gäller det endast kulturbyggnader. Servitut kommer att behövas och det står om det i genomförandedelen.*

Anslutning av sprinklersystem ska ske i enlighet med Kiruna Kommuns *Policy och riktlinjer för hantering och installation av sprinkleranslutningar*. Samtliga sprinklerinstallationer ska ansökas om och godkännas av VA-huvudmannen via Tekniska Verken i Kiruna AB (TVAB). Kiruna Kommuns blankett för ansökan om sprinkleranslutning lämnas till TV AB för bedömning och godkännande innan anslutning eventuellt kan ske.

Kommentar: *Informationen lades till planbeskrivning.*

Avfall

Ändra första stycket enligt detta:

"Insamling av mat-och restavfall sköts av Kiruna kommuns renhållare, Tekniska Verken, genom tvåkärllssystem. Kommunalt insamlingssystem för förpackningar ska införas senast 1 januari 2026 enligt regeringens utredningsförslag (2021-11-05). Det är i dagsläget oklart hur denna insamling kommer utformas, men ett eller flera kärll avsedda för denna insamling vid fastigheten är trolig, alternativt Kvarternära insamlingslösning. Returpapper blir ett kommunalt ansvar från och med 2022. Insamling av returpapper kommer att ske vid återvinningsstationer och återvinningscentral. I övrigt ska avfallshantering ske i enlighet med kommunens renhållningsordning.

Vid ny-och ombyggnation av avfallsutrymmen ska Avfall Sveriges "Handbok för avfallsutrymmen" (2018) följas. Handboken reglerar lagkrav samt rekommendationer för transport, förvaring och dimensionering av avfallsutrymmen. Detta gäller eventuella kvarternära insamlingslösningar för villor eller avfallsutrymmen för företag eller flerfamiljshus. "

Särskilt om insamling av förpackningar

Regeringen har skickat ut sin promemoria *En förbättrad förpackningsinsamling - nya roller för kommuner och producenter* på remiss mellan 2021-11-05 -2022-02-07.

Sedan tidigare har regeringen fattat beslut om att förpackningar ska samlas in fastighetsnära. I promemorian föreslår nu regeringen vilka förpackningsfraktioner som omfattas och hur det ska genomföras i praktiken. Förpackningar av papper och kartong, plast, glas och metall från hushåll ska samlas in fastighetsnära. Övriga förpackningsslag (till exempel trä, keramik, och textilier) samt skrymmande förpackningar ska samlas in på lättillgängliga platser (till exempel återvinningsstation). Kommunen kommer ta över insamlingsansvaret från hushåll och verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushåll.

Kommunen ska även, enligt huvudregeln, samla in utsorterat förpackningsavfall på särskilt iordningsställda platser för allmänheten där det uppkommer mycket förpackningsavfall (skulle till exempel kunna vara badstränder, parker, torg, handelsområden). Sådan insamling kan troligen bli aktuellt i denna detaljplan.

Senast den 1 januari 2026 ska kommunerna ha ett insamlingssystem på plats. Krav på insamling av utsorterade förpackningar på allmänna platser föreslås gälla från och med juli 2026.

Det finns ett påbörjat projekt kopplat till fastighetsnära/kvarternära insamling av förpackningar som kommunen initierat. Arbetet görs i nära samarbete med systemhandlingar gator. Det kommer generera platsbehov som detaljplanen behöver medge. Dimensionering utreds nu och behöver visas i detaljplanlösningen.

I andra stycket står det "[. . .] Det ligger i linje med den förordningsändring som regeringen har genomfört".

Ändra till "Det ligger i linje med de bestämmelser som föreslås gälla enligt regeringens promemoria "En förbättrad förpackningsinsamling -nya roller för kommuner och producenter (2021-11-05)".

Bestämmelserna är ännu inte beslutade, utan ett förslag som nu är remitterade. Dock finns det nu en bred överenskommelse mellan aktörerna (producenter och kommuner) att detta är det bästa alternativet, så förslaget kommer troligen att gå igenom. Beslut förväntas komma i juni 2022.

Kommentar: *Texten i planbeskrivningen ändrades enligt ovanstående information.*

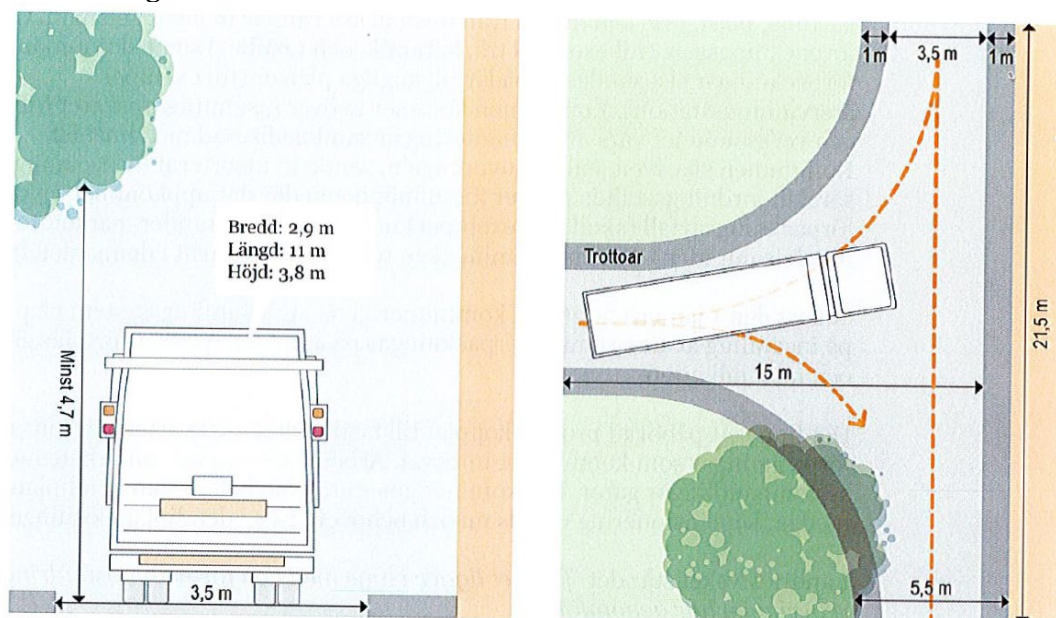
Särskilt om transportvägar

Byggnader och andra anläggningar ska så långt det är praktiskt möjligt vara placerade på ett sådant sätt att förhållande till omgivande mark att transporter och liknande kan utföras med betryggande säkerhet mot ohälsa och olycksfall.

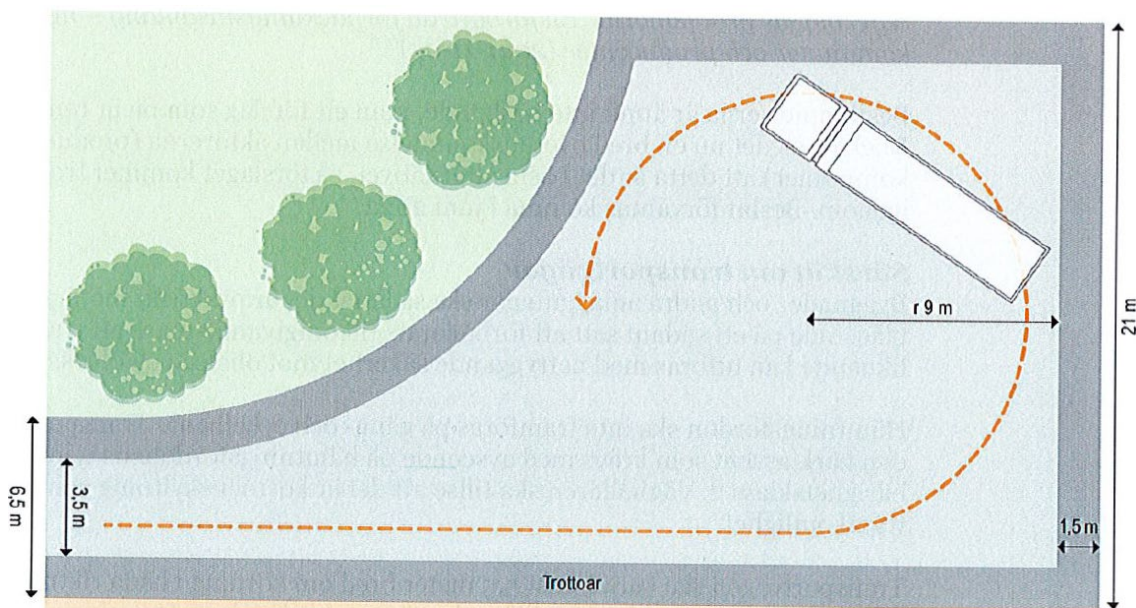
Hämtningsfordon ska inte framföras på gång-och cykelbana. Transportvägar ska ha den bärläskhet som krävs med avseende på hämtningsfordonens tyngd, men minst bärläskklass 2. Väghallaren ska tillse att det är korrekt skyltning och god framkomlighet.

Transportvägen ska vara minst 5,5 meter bred om körning i båda riktningar framkommer. Om parkering tillåts ska vägen vara bredare. Om vägen är mötesfri och det inte finns parkerade fordon kan vägen vara smalare, men vara minst 3,5 meter. Träd och växtlighet eller snövallar ska inte inkräkta på vägbredden.

Transportvägar (inkl. garage, portiker eller andra platser där hämtningsfordon ska framföras) ska ha en fri höjd på 4,7 meter. Träd och växtlighet får inte inkräkta på den fria höjden. Återvändsgator ska ha vändmöjlighet för hämtningsfordon, t.ex. i form av vändplats eller trevägskorsning. Vändmöjlighetens mått ska anpassas efter vilken typ av hämtningsfordon som ska användas.

Vändplats för baklastande hämtningsfordon. BILD: SARA SUNDIN, RAMBOLL.

Alternativ vändplats till figur 10 för baklastande hämtningsfordon. BILD: SARA SUNDIN, RAMBOLL.

GENOMFÖRANDE

Ekonomiska frågor

Det sker även ökade driftkostnader om infiltrationsytorna efter Gata 3 och 4 utformas med genomsläppligt material.

Tekniska frågor

Lägg till fetmarkerad text efter "... För byggnader med källare krävs alltid pumpning." **Fastighetsägaren ansvarar för att införskaffa och anlägga pumpanordning samt sköta drift och underhåll.**

Kommentar: Texten i planbeskrivningen ändrades enligt ovanstående information om tekniska frågor – pumpanordning.

PLANKARTA

Den gamla tallen och myrmarken bör skyddas med planbestämmelser på plankartan, även den tillhörande skyddszonen på ca 15 m bör ritas ut. Enligt illustrationskartan på plankartan är en byggnad placerad mitt på tallen och en väg mitt på myren. Om kommunen inte tänker bevara naturvärdesobjekten bör det stå i planbeskrivningen med en motivering.

Det är viktigt att höjdsättningen i kvarter 20 eliminerar det instängda området som är lokaliserat mitt i kvarteret. De andra två instängda områdena är placerade i väg och med rätt höjdsättning av vägen bör även dem elimineras. Området där myrmarken och den gamla tallen är placerad bör utformas som park istället och skulle med fördel kunna fungera som kommunalt snöupplag då den planerade ytan (se figur 16 på s.22 i planbeskrivningen) är borttagen i plankartan.

Snöupplag bör även möjliggöras högst upp ovanför detaljplaneområdet, mellan Gata 4 och dagvattenanläggning. Området behöver tas med i plankartan och få planbestämmelsen "snö".

Det saknas höjdangivelser på plankartan. Lägsta nivå för färdigt golv bör anges.

Kommentar: Plankartan har kompletterats med kvarvarande naturvärdesträd. I planområdet finns det en gammal tall som bör sparas. Det har skyddats med en

bestämmelse: n₃ - Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk. Myren kommer inte att sparas eftersom behovet av en trafiklösning för det planerade bostadsområdet bedöms vara stort. Utrymmet i nya Kiruna C är mycket begränsat och för att få en fungerade stadsbild krävs åtgärder som påverkar befintliga naturobjekt.

Ingen reglering kan komma utanför planområdet. Plankarta uppdaterades med höjdangivelser.

15. Trafikverket, 2021-11-26

Synpunkter

Buller och farligt gods

E10 ligger drygt 200 meter norr om planområdet och trafiken på E10 bedöms inte alstra buller som överskrider riktvärdena. Planområdet ligger också på tillräckligt avstånd från E10 för att klara rekommenderat skyddsavstånd vid transport av explosiva ämnen på väg i ort med gruvdrift.

Flyghinder

Maximala byggnadshöjder är reglerade i planen för att inte påverka inflygningens influensområde.

Trafikverket har inget att erinra mot planförslaget.

Kommentar: -

16. Miljökontoret, 2021-12-14

Miljökontoret lämnar följande synpunkter:

Förorenad mark

Innan bygglov beviljas måste hela området vara sanerat och resterande markföroreningar måste vara avhjälpta. Saneringsgraden ska uppnå de platsspecifika riktvärdena, där marken inte redan ändrats till känslig markanvändning (KM).

Kommentar: *Bestämmelsen "Bygglov får inte ges för ändrad markanvändning förrän eventuella markföroreningar har avhjälpts och marken har sanerats så att områdenas representativa halt inte överskrider de platsspecifika riktvärdena. Detta gäller mark som inte redan har ändrats till KM (känslig markanvändning." har ändrats till villkor för startbesked: "Startbesked får inte ges för ändrad markanvändning förrän markföroreningar har avhjälpts och marken sanerats så att områdenas representativa halt inte överskrider de platsspecifika riktvärdena".*

Grundvatten

Grundvattennivån är hög inom detaljplaneområdet, på vissa platser så grunt som 0,5 meter under den oexploaterade markytan. I samrådshandlingarna framgår att en höjning om 0,5 till 3 meter sker i samband med sanering. I samrådshandlingarna framgår att utredning av källarbebyggelse ska ske i samband med bygglovsprocessen. Miljökontoret ser det ändå att viss problematik kan komma att uppstå om byggnader med källarplan tillåts. Speciellt då mer nederbörd väntas i och med ett förändrat klimat.

Kommentar: *Bestämmelsen om källarbebyggelse ändrades till: " Källarbebyggelse tillåts och utformas med vattentät konstruktion eller om dräneringsvatten återfiltreras."*

Vatten och avlopp

Området kommer att anslutas till det kommunala VA-nätet och Miljökontoret rekommenderar en tidig dialog med VA-huvudmannen för att säkerställa utformningen av detta.

Avfall

Här verkar det vara något inaktuell information. Separat insamling för mat- respektive restavfall sker redan i Kiruna C. Regeringen har beslutat om bostadsnära insamling av förpackningar, tidningar och returpapper. Från och med 1 januari 2023 kommer krav på bostadsnära insamling av dessa avfallsfraktioner, så det bör tas i beaktande i planen. Det krävs utrymme för att inrätta insamlingsplatser och möjliggöra skötsel av dessa.

Kommentar: Information om anslutning till kommunala VA-nätet noteras. Information om avfall har uppdaterats.

Berörda sakägare som inte har blivit tillgodosedda

-

Övriga som inte har blivit tillgodosedda

-

Kommunledningsförvaltningen
Stadsbyggnadsavdelningen
2022-05-02

Monika Paleckaityte
Planarkitekt
Kiruna kommun

Bilaga: Länsstyrelsens yttrande